

VI STYRKER IMPLEMENTERINGEN AF DE NYE PÆDAGOGISKE LÆREPLANER GENNEM FORMIDLING AF FORSKNING I REFLEKSIONSROM

*Dragør
Kommune*

Pædagoger fra alle kommunens dagtilbud mødes og får præsenteret forskning, får hjemmeopgaver til at analysere egen praksis – alt i relation til de nye læreplaner

Af Rikke Eline Wendt,
*cand. mag. i pædagogik og ph.d.,
 Projektmedarbejder i Børn og Pædagogik afd.*

I Dragør Kommune har vi været tidlig ude med implementering af de nye styrkede pædagogiske læreplaner.

Da den nye dagtilbudslov trådte i kraft d. 31. juni 2018, sad vi allerede og planlagde forløb for pædagogerne i daginstitutioner. Vi ventede sådan set blot på, at personalet kom tilbage fra ferie, og de første forløb kunne derfor starte op allerede sidst i august.

”Hjemmeopgaver” med at analysere egen praksis

Forløbene har vi i praksis kaldt ”refleksionsrum” og de er af halvanden times varighed, hvor der er oplæg, gruppeøvelser og diskussioner med udgangspunkt i pædagogiske temaer knyttet til de nye styrkede læreplaner.

Refleksions hjemmeopgave

- Hent eksempler fra jeres praksis, hvor I oplever at have en subjektiv forståelse for børns leg, og I guider legen i en retning, der imødekommer børnenes behov for støtte.

Forud har deltagerne fået udleveret relevant litteratur, for eksempel i form af videoer eller podcasts. Som udgangspunkt deltager én pædagog fra hver daginstitution i Dragør Kommune, og de kommer fra både vuggestuer, børnehaver og integrerede institutioner. For at sikre kontinuitet, tryghed og diskussioner på tværs, er det de samme pædagoger, der deltager for hvert refleksionsrum. Det betyder også, at refleksionsrummene så at sige peger tilbage i praksis.

De samme pædagoger deltager i hvert refleksionsrum. Det betyder også, at refleksionsrummene så at sige peger tilbage i praksis.

For hvert refleksionsrum får pædagogerne stillet en opgave, hvor de skal analysere deres egen praksis. Ved næste refleksionsrum præsenterer de så deres mini-undersøgelser og diskuterer dem i plenum sammen med oplægsholder og de andre pædagoger.

Et eksempel kunne være ”børns leg”, som er centralt i de nye styrkede pædagogiske læreplaner, hvor deltagerne undersøgte de forskellige måder, voksne indgår i legen, hvordan de understøtter og bidrager til at udvikle børns leg, og hvordan organisatoriske rammer kan understøtte interaktionen mellem voksen-barn, barn-barn og dermed også børnenes leg.

Dagsorden

- Refleksionsøvelse fra sidst om pædagogiske rutiner
- Oplæg om børns leg og hvordan legen kan understøttes
- Summøvelse og diskussion i plenum om børns leg
- Præsentation af næste refleksions hjemmeopgave.

I refleksionsrummene er pædagogerne samtidig blevet præsenteret for internationale forskningsartikler, der har fokus på eksempelvis de samme forhold omkring børns leg, både i de planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og børneinitierede aktiviteter.

For eksempel har vi også fokus på, hvordan de voksne kan inddrage børns medbestemmelse i legen, hvordan de sikrer, at legen guides positivt for børnene, hvordan de kan analysere og observere legen for at få nye børn med, og hvilke muligheder i udvikling af børns leg og læring, der ligger i at pædagogerne aktivt deltager i legen.

Summøvelse

- Med udgangspunkt i jeres praksiserfaringer genkender I resultatet fra forskningen; at utilstrækkelig intersubjektivitet mellem børn og voksne bevirker, at pædagoger i mindre grad understøtter børnene i deres leg? Hvordan og hvorfor opstår disse situationer?

... ikke mindst undersøger de, hvordan legen bedst kan understøttes i institutionen ...

Det er sigtet med refleksionsrummene, at pædagogerne tager den konkrete viden fra refleksionsrummene med ud i egen praksis, måske får øje på deres egne roller i børns leg, bruger dem aktivt, forholder sig både åbent og kritisk til dem i deres egen praksis, og herigennem reflekterer over, hvordan legen understøttes og udvikles positivt i deres konkrete daginstitution.

Forskning til praksis

Det er mig, som er blevet ansat i en projektstilling til implementering af de nye styrkede læreplaner i Dragør Kommune.

Jeg gennemfører oplæggene i refleksionsrummene for pædagogerne og faciliterer diskussionerne mellem deltagerne, udformer øvelser og anviser yderligere litteratur til pædagogerne. Grundtanken er helt centralt, at pædagogerne skal introduceres for og arbejde med den seneste pædagogiske viden og forskning på området og skal ud at bruge denne viden i en undersøgende tilgang til egen praksisudvikling.

Vi har primært taget udgangspunkt i forskningen inden for højkvalitetsdagtilbud, men også anden forskning, der for eksempel omhandler grundlæggende livsværdier hos børn, og andre undersøgelser, bliver der taget fat i.

Selvom refleksionsrummene forløber gennem hele efteråret 2018, har vi måtte prioritere i tematikkerne for refleksionsrummene, og vi har taget udgangspunkt i behovene i Dragør Kommune. Vi har for eksempel ikke diskuteret forældreinddragelse så meget. Det er bestemt et relevant tema, men vi har vurderet, at der er andre temaer, som for dagtilbuddene i Dragør Kommune har været mere centrale at styrke i forhold til de nye pædagogiske læreplaner.

Vi har også lyttet til, hvad de deltagende pædagoger vurderer, de mangler mere indsigt i set i lyset af de konkrete udfordringer, de har i børnegrupperne i dagtilbuddene. For eksempel har pædagogerne i deres diskussioner været optaget af rutinesituationer i daginstitutionerne, hvilket betyder, at vi har gennemført et fuldt refleksionsrum udelukkende med fokus på at styrke rutinesituationer i dagtilbuddene i Dragør Kommune.

'Jeg gennemfører oplæggene i refleksionsrummene...og faciliterer diskussionerne ...

Styrker det fælles pædagogiske grundlag

Med refleksionsrummene har vi haft fokus på de seks temaer i de styrkede pædagogiske læreplaner. At understøtte børns leg – som eksemplet ovenfor fokuserede på - handler for eksempel om at få øje på, hvordan de førertalte roller i pædagogens arbejde kan understøtte et *børneperspektiv*, et *læringsperspektiv* og udvikling af børns fællesskaber. Altså centrale grundbegreber i de nye læreplaner.

Hvordan pædagogen kan understøtte et børne- og et læringsperspektiv

Det samme gælder de øvrige tematikker, vi har arbejdet med i refleksionsrummene - om for eksempel rutinesituationer: Hvordan man i rutinesituationer kan have fokus på social udvikling, hvor børnene oplever at bidrage og høre til ved at deltage i rutiner, såsom bordopdækning eller madlavning. Eller hvordan pædagogerne kan bruge legen til at udvikle børns sociale kompetencer, hvordan konflikter håndteres, hvordan man lærer børn at indgå kompromisser og får andre børn med i legen.

Med refleksionsrummene har vi ønsket at skærpe det pædagogiske blik på hele hverdagen i dagtilbuddene. Der er efterhånden så meget viden og forskning, som vi synes, det er vigtigt, at pædagogerne får indblik i og medtænker i deres praksis. Ved at bruge forskning som grundlag for vidensopbygning af de nye styrkede

læreplaner i dagtilbuddene i Dragør Kommune, håber vi, at pædagogerne med nye øjne får øje på deres praksis.

Med forskningen kan de blive overrasket over at se deres handlinger i et nyt fagligt lys eller de får øje på situationer i deres egen praksis, der måske skal gentænkes. De får engang imellem en aha-oplevelse, og det er guld værd for opbygning af et reflekterende pædagogisk arbejde og et arbejde mod et fælles pædagogisk grundlag.

*Dragør Kommune
Rådhuset, Kirkevej 7
2791 Dragør
Direkte tlf.: 3289 0100
rikkewe@dragoer.dk samt:
rikke_wendt@outlook.dk*